हताःपुत्राश्चेति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ अनंतकंप्रायश्चित्तैरप्यविनाश्यं ॥ ११॥ शरीराणीति ममतुतपएवप्रशस्तमितिनिश्चयोस्ति तथापिआश्रमाणांमध्येविशेषंश्रेष्ठं उक्तदोषनिवर्तनक्षमंआचक्ष्वेत्यर्थः ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ कृतांतविधिःपरप्राणहरणंतेनसंयुक्ताः स्वापराधेनैवहताइत्यर्थः ॥ १५ ॥ वस्तुतस्तुतेषामपिस्वातंत्र्यंनास्तीत्याह नत्वमिति पर्यायधर्मेणमरण

युधिष्ठिरउवाच हताःपुत्राश्चपौत्राश्चभ्रातरःपितरस्तथा ॥ श्वशुरागुरवश्चैवमातुलाश्चपितामहाः ॥ १ ॥ क्षत्रियाश्चमहात्मानःसंबंधिसुहृदस्तथा ॥ वयस्याभागिनेयाश्चज्ञातयश्चपितामह ॥ २ ॥ बहवश्चमनुष्येंद्रानानादेशसमागताः ॥ घातिताराज्यलुब्धेनमयैकेनपितामह ॥ ३ ॥ तांस्तादृशानहंहत्वाधर्मनित्यान्महीक्षितः ॥ असकृत्सोमपान्वीरान्किंप्राप्स्यामितपोधन ॥ ४ ॥ दह्याम्यनिशमद्यापिचिंतयानःपुनःपुनः ॥ हीनांपार्थिवसिंहैस्तैःश्रीमद्भिःपृथिवीमिमां ॥ ॥ ५ ॥ दृष्ट्वाज्ञातिवधंघोरंहतांश्चशतशःपरान् ॥ कोटिशश्चनरानन्यान्परितप्येपितामह ॥ ६ ॥ कानुतासांवरस्त्रीणामवस्थाद्यभविष्यति ॥ विहीनानांतुतनयैःपतिभिर्भ्रातृभिस्तथा ॥ ७ ॥ अस्मानंतकरान्घोरान्पांडवान्वृष्णिसंहतान् ॥ आक्रोशंत्यःकृशादीनाःप्रपतिष्यंतिभूतले ॥ ८ ॥ अपश्यंत्यःपितॄन्भ्रातॄन्पतीन्पुत्रांश्चयोषितः ॥ त्यक्त्वाप्राणान्स्त्रियःसर्वागमिष्यंतियमक्षयं ॥ ९ ॥ वत्सलत्वाद्द्विजश्रेष्ठतत्रमेनास्तिसंशयः ॥ व्यक्तंसौक्ष्म्याच्चधर्मस्यप्राप्स्यामःस्त्रीवधंवयं ॥ १० ॥ यद्वयंसुहृदोहत्वाकृत्वापापमनंतकं ॥ नरकेनिपतिष्यामोत्यधःशिरसएवह ॥ ११ ॥ शरीराणिविमोक्ष्यामस्तपसोग्रेणसत्तम ॥ आश्रमाणांविशेषंत्वमथाचक्ष्वपितामह ॥ १२ ॥ वैशंपायनउवाच युधिष्ठिरस्यतद्वाक्यंश्रुत्वाद्वैपायनस्तदा ॥ निरीक्ष्यनिपुणंबुद्ध्याऋषिःप्रोवाचपांडवं ॥ १३ ॥ व्यासउवाच माविषादंकृथाराजन्क्षत्रधर्ममनुस्मरन् ॥ स्वधर्मेणहताह्येतेक्षत्रियाःक्षत्रियर्षभ ॥ १४ ॥ कांक्षमाणाःश्रियंकृत्स्नांपृथिव्यांचमहद्यशः ॥ कृतांतविधिसंयुक्ताःकालेननिधनंगताः ॥ १५ ॥ नत्वंहंतानभीमोयंनार्जुनोनयमावपि ॥ कालःपर्यायधर्मेणप्राणानादत्तदेहिनां ॥ १६ ॥ नतस्यमातापितरौनानुग्राह्योहिकश्चन ॥ कर्मसाक्षीप्रजानांयस्तेनकालेनसंहताः ॥ १७ ॥ हेतुमात्रमिदंतस्यविहितंभरतर्षभ ॥ यद्धंतिभूतैर्भूतानितदस्मैरूपमैश्वरं ॥ १८ ॥ कर्मसूत्रात्मकंविद्धिसाक्षिणंशुभपापयोः ॥ सुखदुःखगुणोदर्कंकालंकालफलप्रदं ॥ १९ ॥ तेषामपिमहाबाहोकर्माणिपरिचिंतय ॥ विनाशहेतुकानित्वंयैस्तेकालवशंगताः ॥ २० ॥

विधिनाआदत्तगृहीतवान् ॥ १६ ॥ १७ ॥ हेतुमात्रंनिमित्तमात्रंइदंयुद्धंतस्यतेनअस्मैअस्यऐश्वरंनियंतृत्वं ॥ १८ ॥ कर्मैवसूत्रंबंधनंतदात्मकंतत्प्रधानं ईश्वरोपिकर्मानुसारेणफलंददन्नवैषम्यनैर्घृण्यदोषौभजतीत्यर्थः कालंकर्मापिकालएवेत्यर्थः ॥ १९ ॥ २० ॥

Digitized by Google